

Mötesanteckningar samråd barnrätt

Mötesdatum: 23-09-12

Tid: 9–12

Plats: Kvinno- och tjejjouren Ada

Deltagande organisationer:

Bris
Gyllingen
Förebildarna
Kvinno- och tjejjouren Ada
Randiga Huset
Rädda Barnen
Räddningsmissionen
Röda Korsets Ungdomsförbund
Tamam

Övriga deltagare:

Linda Åshamre (S), beredningen för mänskliga rättigheter
Jeta Ibishi (M), beredningen för mänskliga rättigheter
Liselott Johansson, regionutvecklare, hållbarhetsavdelningen VGR

Dagordning 2023-09-12

1. Välkomna / Incheckning

Linda inleder med en berättelse som relaterar till barnets rättigheter och därefter incheckning med namn och organisation.

Godkännande av dagordning, inklusive anmälan av övriga frågor

Dagordningen godkändes och en övrig fråga kring ordinarie och ersättare på samrådsmötena anmäldes.

2. Föregående mötesanteckningar

Liselott gick kort igenom anteckningarna från förra mötet.

3. Presentation av de organisationer som hade förhinder vid förra mötet.

Bris

Bris, Barnets rätt i samhället, är en barnrättsorganisation som står upp för barnets rättigheter genom att stödja barn utifrån barnets behov, mobilisera samhället och påverka beslutsfattare genom att göra barns röster hörda. Bris är en politisk och religiöst oberoende, ideell medlemsorganisation. Bris arbete står på tre ben: **Stödja, Mobilisera och påverka**

Bris är Sveriges nationella **stömlinje för barn och unga**, och erbjuder professionellt samtalsstöd via chatt, mejl och telefon varje dag, året runt och dygnet runt. Varje barn som kontaktar Bris får professionellt stöd av en utbildad kurator som behöver prata med en vuxen om det som händer i livet. Bris hjälper också vuxna som ringer och har tankar och funderingar om barn.

Under 2021 öppnades Brismottagningen i alla våra regioner Umeå, Göteborg, Linköping, Malmö och Stockholm. Kärnan i Brismottagningen är ett direkt, fördjupat och individuellt anpassat stöd till barn och unga. Barnet kan också få stöd i kontakten med samhällets andra stödfunktioner. Tröskeln ska vara låg för barn att ta kontakt. Brismottagningens arbete syftar till att stärka nätverket omkring barnet samt stärka Bris regionala tillgänglighet. Utöver individuellt stöd erbjuder Bris också gruppstöd för barn som har en förälder som dricker för mycket eller mår psykiskt dåligt, för barn som bor i familjehem och för barn som har förlorat en förälder i suicid.

Vi arbetar med att **mobilisera frivilliga** som åker ut i skolor och andra delar av samhället för att sprida kunskap om barnets rättigheter och det stöd som bris erbjuder.

Vi arbetar även aktivt för att **påverka beslutsfattande** och höja kompetensen inom barnrätt och barnrättsperspektivet. Det sker lokalt, regionalt, nationellt och ute i Europa där Bris träffar och stöttar beslutsfattare i att ta upp barnens röster på den politiska agendan. Vi fungerar som en remissinstans för lagförslag som påverkar barn och unga.

Räddningsmissionen

Räddningsmissionen är en ideell förening som bedriver socialt arbete för personer som lever i utsatthet. Föreningen har 34 huvudmän som består av församlingar i Göteborg med omnejd. Allt eventuellt överskott återinvesteras i verksamheten. Räddningsmissionen utgår från Göteborg där de flesta verksamheterna finns men vi finns även på andra platser i Sverige. Solrosen, som ger stöd till barn och unga med familjemedlem i fängelse finns i Borås, i samverkan med andra aktörer i Jönköping, samt har ett digitalt stöd som kan användas i hela landet. Räddningsmissionen driver också verksamheter på regional nivå, t.ex. projekt inom exploatering på arbetsmarknaden där stöd kan ges till hela Västra Götalandsregionen. I flera frågor om social utsatthet driver vi även opinion på nationell nivå.

Räddningsmissionen är en barnrättsorganisation och driver flera frågor och verksamheter riktade till barn. Vi har två grundskolor, Communityskolan Gårdsten och Communityskolan Tynnered. Dessutom har vi konsulentstöd familjehemsverksamhet, utredningshem för barn och familjer, läxhjälp på flera kommunala skolor via Studiestunden, stöd till barn och familjer via flera öppna mötesplatser och verksamheter.

4. Presentation av Kvinno- och tjejjouren Ada

Vi är idag på plats hos Kvinno- och tjejjouren Ada som då får extra utrymme för en fördjupad presentation av verksamheten.

Kvinno- och tjejjouren Ada är en feministisk ideell förening i Göteborg som har arbetat med att ge stöd och skydd till våldsutsatta kvinnor, tjejer och barn sedan 1978. Vi erbjuder kostnadsfria stödsamtal där man kan vara anonym. Vi kan hjälpa till med kontakter med myndigheter och ge information om vad man har för rättigheter som brottsoffer. Man kan

komma i kontakt med oss via mejl, vår telefonjour och eller vår Juridikjour. Via vår tjejj chatt kan man som ung tjej prata med oss en kväll i veckan. Vi driver även ett skyddat boende för kvinnor, tjejer och barn, som behöver lämna sina hem på grund av hot och våld. Vi bedriver även ett utåtriktat arbete i form av studiebesök, föreläsningar och utbildningar, med syfte att utbilda allmänheten och yrkesverksamma om mäns våld mot kvinnor och barn. Se även bifogad fil.

5. VGR:s modell för barnrättsarbetet (en del av hållbarhetsmålen)

Liselott gick igenom den modell för ett hållbart barnrättsarbete som VGR arbetar efter. Modellen bygger på kunskap för ALLA där grunden är **webbutbildningen [Barnkonventionen – från teori till praktik](#)** Utbildningen är framtagen i samverkan med Sveriges Kommuner och Regioner, SKR och är öppen för alla.

Att ha **ombud för barnets rättigheter** är en annan viktig del för att barnets rättigheter ska bli verklighet i praktiken. Ombuden har i uppdrag att stötta ledning och kollegor att följa barnkonventionen i verksamheterna och ska se till att det finns systematik i arbetet och praktiska rutiner. **[Ombuden får en två-dagars utbildning](#)** i barnets rättigheter och får därefter tillgång till ett nätverk i VGR där de kan få tips och råd av varandra. Barnets rätt som anhörig ingår också, enligt Hälso-och sjukvårdslagen 5 kap 7§ har alla som arbetar i Hälso-och sjukvården ett ansvar att uppmärksamma barn som anhöriga och ge dem information, råd och stöd. För detta arbete behöver riktlinjer och rutiner finnas och här är ombuden för barnets rättigheter viktiga.

För att kunna genomföra barnets rättigheter behövs också olika verktyg och metoder, **prövning och analys av barnets bästa** är en del av modellen där även **barns och ungas rätt till delaktighet** är centralt. **[Vägledning för prövning och analys av barnets bästa](#)** finns på VGR:s webb tillsammans med tre korta filmer för inspiration och stöd samt ett ifyllningsbart formulär som ska underlätta genomförandet. Prövning och analys av barnets bästa kan även kallas barnkonsekvens-analys och ska göras inför beslut och förändringar. Ombuden för barnets rättigheter har tillgång till en digital plattform där de kan få tips om fler verktyg och metoder för att utveckla barnrättsarbetet i sina verksamheter.

6. Återkoppling från förra mötet och kompletteringar kring färdplan för samråd barnrätt 2023–2026.

Vi jobbar vidare med färdplanen, börjar i mindre grupper. Förra gången introducerades tanken med färdplan och dialoger påbörjades. Nu fortsätter vi dialogen och målet är att få en mer tydlig färdplan som sedan kan fyllas på vartefter.

Följande teman togs upp i helgrupp:

- Kunskap om barnets rättigheter till de som möter barn och vårdnadshavare.
- Västtrafik? Har de fått kunskap om Barnrätt – bemötande och skyldighet mot barnen.
- Barn som anhöriga – syskon mm. vilket stöd finns speciellt för dem?
- Psykisk ohälsa – ökat markant – ökat ansvar viktigt att det inte faller mellan stolarna – kö till BUP. Psykisk ohälsa från BVC till elevhälsa. Tidigare upptäckt.
- Barns utsatthet. Våld mot barn – öka kunskapen om våld – ta ett helhetsgrepp, ställa rätta frågor för att kunna fånga upp.
- Frågor i hälsoenkäter, hur fångas de upp? Hur kommer barnets röst in? BVC:s uppdrag hur ser det ut 3–6 år. Hur ser hälsokontrollerna ut? Förstärka skolhälsovården.
- Barnfattigdom.
- Framtidstro.
- God hälsa och välbefinnande - goda uppväxtvillkor och psykisk hälsa. Fullföljda studier.
- Jämlikhet och lika rättigheter.
- Tillit trygghet och delaktighet - tilltro, dialog och medskapande.
- Övergripande ämne ex. Bemötandet, Hur väljer vuxna att lyssna på barn och unga.

Aktörer att bjuda in:

- Ungdomsorganisationer, grupper av barn och unga.
- Tematiska spår, olika områden även politiker som ansvarar för respektive fråga.
- Ungdomsråd

7. Nuläge i organisationerna

Bris

Den 17 oktober anordnar Bris konferens om mottagandets betydelse för barn som flytt. Finns möjlighet att delta fysisk i Stockholm samt digital via länk. Anmälan och mer information: [Mottagandets betydelse för barn som flytt.](#)

Nytt för i år är att Bris kommer genomföra Nätverksträff/frukostträff i andra städer bland annat Trollhättan 20 november och Skövde 21 november där vi kommer ha föreläsning om Årsrapporten samt fördjupning om våld mot barn då detta sammanfaller i samma vecka som orange day! Länk till Bris årsrapport: https://www.bris.se/globalassets/pdf/rapporter/bris22_arsrapport.pdf

Rapporten "Se mig – rätten till stöd tidigt i livet" fokuserar på de yngsta barnen som lever i utsatthet. Länk till rapport samt samtalsguide: <https://www.bris.se/globalassets/pdf/rapporter/semig-rattentillstodtidigtivet.pdf>

https://www.bris.se/globalassets/for-barn--unga/pdfer/samtalsguide_semig.pdf

Förebildarna

Den 20 september talar Förebildarna på VGR:s konferens för fullföljda studier med ämnet "Hur kan skolan arbeta med att stärka ungas delaktighet i lokalsamhället och ge förutsättningar för unga att själva driva igenom förändring i frågor som rör social hållbarhet?".

Den 27 september arrangerar vi för första gången fortbildning och inspirationsdag för våra lärare från hela regionen för att kraftsamla kring värdebaserat entreprenöriellt lärande med social hållbarhet i fokus vilket är mycket uppskattat och värdefullt.

Den 25 september och 3 veckor framåt pågår under kvällar och helger vårt årliga Förebildsprogram – ett ledarskapsprogram för våra unga förändringsledare från hela regionen.

I oktober startar våra Generation F program i gång i samverkan med gymnasieskolan. Under hösten kör tre skolor från Göteborg, en från Alingsås, en från Tidaholm och en från Lidköping.

Den 30 januari, mellan 13.00-16.00, bjuder vi in vuxna beslutsfattare att delta i vår elev-konferens med syfte att stärka ungas delaktighet i mötet med vuxna och beslutsfattare. Under konferensen kommer gymnasiungdomar leda samtalen, sätta agendan, dela sina perspektiv kring ämnen viktiga för dem och visa exempel på hur de har valt att leda förändringsarbete inom socialt hållbara frågor. SAVE-THE-DATE. Inbjudan i oktober.

<https://forebildarna.se/save-the-date-elevkonferens-for-ungas-delaktighet/>

Kvinno- o tjejjouren Ada

Vi arbetar vidare med vår basverksamhet som är att ge stöd och skydd till våldsutsatta kvinnor, tjejer och barn. Sedan årsskiftet 2023 har vi ingått i ett idéburet Offentligt Partnerskap med alla fyra nämnder samt elva idéburna organisationer, i syfte att förstärka och utveckla samverkan inom området våld i nära relation och mäns våld mot kvinnor och barn. Ett väldigt unikt samarbete som är tidskrävande för verksamheten men också spännande. Efter att ha fått föreningsbidrag i 40 år går vi nu över i att få vår främsta finansiering ifrån IOP.

Vi arbetar också med att förbereda oss inför att eventuellt behöva ansöka om tillstånd för att få bedriva skyddat boende för att kunna ta emot barn. Detta på grund av det lagförslag som ligger som ska stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2024.

Utöver detta ska vi under hösten uppmärksamma att Kvinno- och tjejjouren Ada funnits i 45 år i år. Höstlovet närmar sig och då brukar vi göra något extra för de barnen som vi har kontakt med, i år blir det bio och halloweenpyssel.

Vi är med på Bokmässan för att visa upp oss och svara på frågor.

Randiga huset

Verksamheten är i gång efter sommaren igen och vi har startat igång våra grupper och mötesplatser.

Den 8 november är vi med och arrangerar en seminariedag med temat Psykisk hälsa med fokus på barn, tonåringar och unga vuxna. Två föreläsare kommer att ge föreläsningarna "Att möta och ge stöd till barn och unga i kris" samt "Hur mår våra ungdomar idag och hur kan vi hjälpa dem

som mår dåligt". Dagen arrangeras av Göteborgs Stad tillsammans med Samverkansgruppen som består av organisationer i civilsamhället. Se länk https://gansub.com/t/v/2_NTM2NjYxMzM2MDc= för inbjudan och anmälan.

I vår organisation arbetar vi med att göra en ny hemsida som beräknas lanseras vid årsskiftet.

Vi är med i ett projekt med forskare från Uppsala universitet för att ta fram en app för ungdomar i sorg.

Randiga Huset är även med och tar fram BRA-samtal för yngre barn tillsammans med Allmänna Barnhuset.

Rädda Barnen

Detta pågår i Rädda Barnen just nu regionalt och lokalt men även hur det ser ut nationellt har tagits med.

Barnvänliga platser

Etablerades under 2022 och utvecklas hela tiden i samarbete mellan Rädda Barnens lokalföreningar och kanslipersonal. Det är ett koncept vi använder oss av mycket i krig- och katastrofdrabbade områden runt om i världen men som vi inte beskrivit utifrån svenska förhållanden tidigare. Det viktigaste på en barnvänlig plats är att den är trygg, lugn, innehåller både roliga aktiviteter och avslappning och närvarande vuxna som enbart är där för barnets behov. Barnen ska få en paus från oroliga föräldrar och annat som är mentalt belastande och samtidigt få utrymme att uttrycka sig. Rädda Barnen erbjuder också strukturerade lek- och fritidsaktiviteter i anslutning till barnvänlig plats. Exempel på det är Team up som är en gruppaktivitet som genomförs 3–5 gånger under en termin för samma barngrupp varje gång. I Västra Götaland finns barnvänliga platser just nu i Vänersborg, Göteborg, Borås, Uddevalla och Lerum.

Unite

Unite är ett arbete som startade inom Rädda Barnen i samband med att Ryssland invaderade Ukraina och många barn och föräldrar flydde till Sverige. Det är en insats som syftar till att ta vara på den kompetens som personer som flyr till Sverige har med sig och samtidigt erbjuda stödgrupper för barn på flykt. Utbildade psykologer, barnskötare, socionomer, terapeuter och lärare från Ukraina kunde tack vare mobiliseringen inom Unite kort efter ankomsten till Sverige anställas av Rädda Barnen och genast starta stödgrupperna.

Detta koncept vill vi nu utveckla till att omfatta vuxna och barn även från andra länder. Unite finns i Lerum.

Reaktioner mot Angiverilagen.

Många av RB:s lokalföreningar runt om i landet reagerade kraftfullt på förslaget om en lagförändring som skulle innebära att t. ex skol- och vårdpersonal tvingas rapportera till myndigheter vid möten med personer (både barn och vuxna) som misstänks vara i Sverige utan uppehållstillstånd. Det skrevs debattartiklar och insändare som publicerades i många lokala (inte minst i Västsverige) och nationella media och en stor mängd Rädda Barnen deltog i demonstrationer och manifestationer runt om i landet.

Insamling av barns röster om upplevelsen av debatter, medial bevakning osv som handlar om det förhöjda terrorhotet. Hur är det egentligen för t ex ett muslimskt barn att växa upp i en tid där omvärlden pekar mot muslimer som terrorister?

En stor delegation av medlemmar, bland annat från region väst, deltog under den **utfrågning 2023 i Genève som FN arrangerar** varje gång Sveriges rapportering om **hur Barnkonventionen efterlevs i Sverige** har granskats av FN:s barnrättskommitté. Det finns en stor oro både hos barnrättskommittén och bland RB:s medlemmar för att den politik som bedrivs i Sverige nu och som strider tydligt mot Barnkonventionen ska drabba barn i Sverige hårt på sikt. Det är nu ett angeläget arbete som startats i RB på alla nivåer för att följa upp implementeringen av Barnkonventionen.

En anställd i region väst är Save the Children internationals representant i EU-kommissionens referensgrupp för migration och integration. Han heter Adnan Abdul Ghani och är nu inbjuden till ett stort internationellt möte där samtliga europeiska RB-länder deltar för att göra krafttag inom migrations- och integrationsområdet.

En ny **Barnfattighedsrapport** är under arbete och väntas vara färdig i januari 2024.

Ett nytt **Barnrättspolitiskt program** är under arbete.

Verksamhetskonferens

RB har verksamhetskonferens i Halmstad den 10-12 november. Då kommer alla dessa viktiga frågor upp på

agendan - för kunskapsutbyte, diskussion och inspiration till fortsatt arbete.

Räddningsmissionen

Uppdatering Räddningsmissionens barnrättsarbete:
Det senaste året har Räddningsmissionens barnrättsgrupp Styrgrupp barn synts och tagit plats på både medarbetarträffar, introduktioner för nyanställda och personalledarträffar. Detta har gett resultat och Styrgrupp barn har nu en representant från i princip alla våra verksamheter som arbetar med barn. Engagemanget för barnrättsfrågor är stort och det känns gott att se.

Barntrygghetspolicy

Under våren tog vi fram en barntrygghetspolicy som nu är i en implementeringsfas.

Kunskapshöjning

Räddningsmissionen består av ett par hundra medarbetare och nästan lika många volontärer. Detta innebär ett ständigt arbete med att kunskapshöja kring barns rättigheter och det är ett pågående arbete som hela tiden behöver vara i rullning eftersom nya medarbetare och volontärer tillkommer. Under våren har en av våra nya verksamheter Maträtt Flatås genomfört en workshop i Barnrätt. Allt fler barnfamiljer kämpar med ekonomin, och många barn följer med till våra MatRättsbutiker, därför satsar vi extra på att höja kunskapen kring barns rättigheter och tryggheten i butikerna.

Studiestunden och barns rätt till likvärdig utbildning

Våra båda skolor, Communityskolan Gårdsten och Communityskolan Tynnered har haft lyckade skolstarter. Vi fortsätter och utökar vårt stödjande arbete till andra skolor, i form av våra Studiestunder. Vi finns nu på fyra skolor i Tynnered och behovet är stort. Vi har under hösten utökat till fler klasser och ytterligare en skola. Det största behovet är i matematik samt svenska i. Många elever kommer för att plugga i lugn och ro, vilket också är ett stort behov.

Nätverk

Vi har deltagit i nätverk för barns rättigheter. Bland annat Barnkonventionen på riktigt, BRIS Nätverk, VGR:s dialogmöte kring barns rättigheter och Solrosen åkte precis innan sommaren till Irland på nätverksträff med COPE (children of prisoners Europe). Räddningsmissionen har också en styrelseplats styrelseledamot i det nationella nätverket "Nätverket för barnkonventionen".

Metodstöd för barn i familjehem

I mars lanserades vårt stöd för biologiska barn i familjehem. Sprid gärna vidare! [Syskonstödet – Stöd för biologiska barn i familjehem \(syskonstodet.se\)](http://syskonstodet.se)

Aktiviteter:

Vi har under sommaren anordnat en del kostnadsfria aktiviteter för barn i Tynnered:

I början på sommarlovet anordnade vi sommarlovsaktiviteter i Tynnered. Sommarlovsaktiviteterna var uppskattade, och många barn deltog. Sommarlovsaktiviteterna var kostnadsfria och med låg tröskel. Vi serverade frukost, lunch och fika till alla barn samtliga dagar. Ca 80 barn deltog.

Solrosen har precis varit på sitt årliga läger. Lägre har tidigare kostat en symbolisk summa men i år har det varit kostnadsfritt. På grund av inflationen, det är viktigt att alla familjer som vill åka med ska ha möjligheten att göra det. Communityskolan har tillsammans med Familjebostäder anordnat något vi kallar Pluggjobb, där eleverna ena halvan av dagen får plugga och andra halvan av dagen arbeta ute i sitt närområde. Självklart får de lön för hela dagen.

Röda Korsets Ungdomsförbund

RKUF fortsätter aktivt att jobba med påverkansarbete, senast via en konferens om psykisk ohälsa i Stockholm och via vårt påverkansarbete med skolfrukost nationellt.

Nationellt kan vi även se en ökning av samtal till vår stödchatt, jourhavande kompis, som styrker alla senaste rapporter om att psykiska ohälsan bland unga ökar. RKUFs lokalförening i Göteborg medverkande under Frihamnsdagarna för att sprida information om vad de gör och vad för stöd det finns att få hos oss.

Lokalt i Göteborg har vi fått flertalet förfrågningar från skolor som vill att vi startar upp frukostklubbar. Det är idag ett större behov än vad vi kan tillgodose med våra volontärer och med våra begränsade resurser. Behovet av grundläggande behov så som mat är stort!

I Vänersborg är projektet flyktingglarna på Restad gård snart igång igen, ett samarbete mellan Röda Korsets behandlingscenter och RKUF.

Anmälan till RKUFs inspirationshelg MOVE (Motivation, Organisation, Verksamhet och engagemang) är

öppen och i år är temat – Maktverkstaden – för humanitär förändring. Alla som är medlemmar i RKUF är välkomna att delta! Eventet och medlemskapet är helt gratis! Anmälan görs via vår hemsida: www.rkuf.se

Tamam

Vi kommer i december 2023 arrangera ett regionalt läger i Västra Götaland för unga 15–23 år med fokus på inkluderande ledarskap och antirasism med stöd av Idéer för livet. Tamams lokalförening i Göteborg driver ett vänskapscafé, arrangerar aktiviteter för medlemmar och arbetar just nu för att starta upp ett nytt projekt riktat till tjejer.

Lokalföreningen i Mariestad driver en futsalgrupp och en volleybollgrupp, och arrangerar aktiviteter under lov och helger. Tamam arbetar dessutom för att sprida kunskap om ungdomsdriven verksamhet och inkludering kopplat till föreningslivet bland annat genom att erbjuda workshops för aktörer som arbetar med unga.

Under 2023 och 2024 kommer Tamam genom projektet Start-Up Väst arbeta för att etablera ett nätverk för aktörer i Västra Götaland som arbetar mot unga, exempelvis ungdomsföreningar och fritidsgårdar, och vill verka för att engagera och inkludera fler i föreningslivet.

8. Är det några frågor från dagens möte som ska lyftas vidare till beredningen för mänskliga rättigheter via presidiet?

Nej

9. Övriga frågor

Det har kommit en förfrågan om det är ok att både ordinarie och ersättare från organisationerna är med på samrådsmötena. Samrådet enades om att det är ok men det behöver kommuniceras innan då storlek på lokal kan ha betydelse. Endast en person kan få ersättning även om båda skulle var berättigade till det

10. Nästa möte 23-12-05

Trafikförsörjningsprogrammet – Hållbara resor i Västra Götaland 2025-20XX

Trafikprogrammet är det viktigaste dokumentet för utvecklingen av kollektivtrafiken. Här beskrivs hur kollektivtrafiken ska utvecklas och vart fokus på satsningar ska ligga. Revidering pågår av programmet och VGR:s avdelning för regional samhällsplanering har ställt frågan till

samråden om att ha en dialog på kommande samrådsmöte. Samråd barnrätt ställer sig positiva till att ha möjlighet att komma med inspel till programmet.

11. Utcheckning

Sammanfattning av dagens möte var att de kändes bra och att det var mycket trevligt att få komma till Ada. Linda tackade Kvinno- och tjejjouren Ada för att vi fick vara hos dem och avslutade mötet.

Nästa möte

23-12-05 9-12

Sammanfattande

[Beredningen för mänskliga rättigheter](#)

Västra Götalandsregionen

Kontaktperson

Namn: Liselott Johansson

Mailadress: liselott.m.johansson@vgregion.se

Telefonnummer: 070 2077800